

JUSTITSMINISTERIET

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. marts 2020
Kontor: Politi- og Strafferetsaf-
delingen
Sagsbeh: Rebekka Have Enevold-
sen
Sagsnr.: 2020-0030-3866
Dok.: 1416928

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1005 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. marts 2020. Spørgs-
målet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Maria Holm

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1005 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor der er indført krav om editionskendelse, hvis en efterforsker får brug for at vide, hvilket kontonummer der er tilknyttet til et mobilepay-nummer, der har været brugt i sag om svindel vedrørende netkøb af ringe værdi, herunder også om dette er en følge af reglerne om GDPR? Vil ministeren ligeledes tage stilling til, om der kan laves et fast track for editionskendelser ved domstolene, så der hurtigere kan sættes ind overfor svindel på nettet, der risikerer at brede sig som følge af ventetiden hos domstolene. Vil ministeren endvidere forklare, hvorfor der ikke er et krav om editionskendelse, hvis efterforskeren i den samme sag beder om efterfølgende at få oplysninger hos SKAT om hvem, der ejer kontonummeret hos?”

Svar:

1. Politiet kan som led i efterforskningen af en straffesag under visse betingelser fremsætte en begæring til retten om, at der meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande, hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelsen er fravendt nogen, der kan kræve den tilbage, jf. retsplejelovens § 804.

Edition anvendes kun over for ikke-mistænkte og kan foretages hos både private personer, virksomheder og offentlige myndigheder. Det er et krav for at kunne foretage edition, at der er tale om en forbrydelse, der er undergivet offentlig påtale, eller en krænkelse som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning (krænket en andens fred ved at forfølge eller genere den anden ved kontakt m.v.).

Det er retten, der træffer afgørelse om edition, jf. retsplejelovens § 806. Retten skal foretage en vurdering af, om indgrebet (edition) står i misforhold til sagens betydningen og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre, jf. retsplejelovens § 805.

Kravet om retskendelse skal ses i lyset af, at der er tale om et straffeprocessuelt indgreb. Reglerne afspejler således en balance mellem hensynet til politiets efterforskning på den ene side og hensynet til den enkeltes frihed og rådighedsret på den anden side.

Reglerne om edition har i det væsentlige været uændrede siden retsplejelovens gennemførelse ved lov nr. 90 af 11. april 1916, der trådte i kraft den

1. oktober 1919, og har således ikke nogen sammenhæng med databeskyttelsesforordningen.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1006 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvor Datatilsynet bl.a. oplyser, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven ikke indebærer, at der i videre omfang end efter reglerne i den tidligere gældende persondatalov skal foreligge en editionskendelse, førend dataansvarlige kan videregive personoplysninger til f.eks. politiet.

2. Der findes allerede i dag en mulighed for, at politiet kan træffe beslutning om edition, såfremt indgrebets øjemed ellers ville forspildes, jf. retsplejelovens § 806, stk. 4. Der vil således kunne foretages edition uden at afvente en forudgående retskendelse, når politiet på baggrund af sagens konkrete omstændigheder vurderer, at rettens stillingtagen hertil ikke kan afventes.

Hvis den, som indgrebet retter sig mod, fremsætter en anmodning herom, skal politiet inden for 24 timer forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes.

3. For så vidt angår samarbejdet mellem politiet og SKAT om udveksling af oplysninger har Justitsministeriet til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at Skattestyrelsen, Gældsstyrelsen, Motorstyrelsen, Toldstyrelsen, Rigsadvokaten og Rigspolitiet den 1. juli 2018 indgik en samarbejdsaftale, der udløber den 30. juni 2021. Denne aftale regulerer bl.a. de tilfælde, hvor myndighederne kan udveksle oplysninger til brug for deres egen eller tværfaglige opgavevaretagelse.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at politiet uden editionskendelse kan få udleveret oplysninger fra Skattestyrelsens systemer samt kontrolsager fra styrelsen. Politiet vil således kunne få oplyst ejeren af et kontonummer, såfremt det fremgår af en årsopgørelse.

Politiets behandling af personoplysninger er reguleret i lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysning (retshåndhævelsesloven), når behandlingen af personoplysninger er nødvendig for at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed, jf. lovens § 1.

Politiet kan således efter retshåndhævelseslovens § 9 indsamle såvel som videregive personoplysninger til andre myndigheder, når denne indsamling eller videregivelse er nødvendig for at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Indsamling og videregivelse af oplysninger er underlagt de krav, som fremgår af retshåndhævelseslovens § 4, herunder om god databehandlingskik.”